

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Duodecimus. Quod nimirum stante hoc amoroso voluntatis excessu, saltem coexistat in mente diuinum lumen intellectu superius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

est, quam Boni. cum etiam [affectus sit quaedam & spontanea, & dulcis ipsius animi ad (Deum) inclinatio:] res appetenda b facilius mouet, sua bonitate,] ipsam voluntatem reciprocè: [per c appetitum scilicet, per quem omne mouens per se mouetur:] ita vt [amor ipse secundum quod est propensio d amantis in bonum amatum, sit velut nexus, & vinculum vtriusque.] & sic [e amor suapte natura contendit ad vnionem non solum per affectum, verum etiam per realem amantium coniunctionem illam, quæ sit possibilis.] præsertim cum sit motus intimus efficacique ad vnendum, & commiscendum, præstantique modo res inter se colligandum. [nec vllum patiatur f medium inter se, & obiectum, quod est Deus; sed vehementer tendat in ipsum immediatè, nec vnquam quiescat donec omnia transeat, & ad ipsum & in ipsum veniat.] idque [impetu g sui ardentis desiderij, quem sequens amato appropinquat quantum potest; & eò amplius sitiens intrare ipsum cupit, & esse cum Christo, & tam propè, vt si fieri possit, hoc idem ipsum sit, quod ipsum est.] atque ita [quod est pondus in corporibus, hoc est amor in spiritibus. amor meus, pondus meum h eò feror quocunque feror. dono tuo accendimur, & seorsum ferimur, inardescimus, & intus ascendimus per ascensionem in corde, ad pacem Ierusalem.] hoc autem pondus Spiritus san-

cti, nescit tarda molimina. vnde eiusmodi [motione, & inhiatione i tendente in rem amatam nihil velocius; nihil acutiùs, nihil subtiliùs amore, aut penetrabiliùs: quia natura non quiescit, donec naturaliter totam amabilis penetraverit virtutem, & profunditatem, & totalitatem quantum potest;]

Tum demum voluntate scilicet, seu amatiua virtute, tam eminenter in consortio diuinæ naturæ vnita, indicibili gaudio, [inter actionem k & otium, amor & fruitio viuunt. amor semper vult operari; quandoquidem perennis est actio cum Deo; fruitio semper otio vacat, cum sit supra velle, ac desiderare in dilecto, in formæ-nescio, ac nudo amore complexus.] ita vt mysticus [nec l sciat, nec sentiat se ipsum, neque Deum, neque creaturam aliquam, nisi solum amorem quem gustat, & sentit, à quo possidetur in quadam simplici, & nuda otiositate feliciter.] quod autem in amore tam eminenter, & intense excitato adhuc etiam diuinum quoddam lumen permaneat, consequenter dicendum est,

Quod nimirum hoc stante amoroso voluntatis excessu saltem coexistat in mente diuinum lumen, intellectu superius.

ARTICVLVS DVODECIMVS.

I Am fortè quærat aliquis primò, an intellectu hic foris stante, & nullum

a Harph. l. 3 p. 2. b c 9. ex Hug. c S. Thom. cont. Gent. l. 1. c. 13. d 2. 2 q. 82. a. 1. e 1. 2. quæst. 28. a. 1. f S. Bonau. 4. itin. atern. d. 6. g Hugo apud S. Bonau. ibid. h S. August. l. 13. confess. c. 9. i Lincon. apud Bonau. 4. itin. atern. d. 5. a. 3. k Rusbroch. de 7. amor. grad. c. 14. l Taul. instit.

verbum amplius dicente, nullum in amore vsque ad eò eminentem, sit intellectuale lumen, seu an ita solitariè voluntas amet, vt omnem prorsus cognitionem extinxerit. cui responderetur, quod licet intellectus agens nullas possit amplius species fabricare, nec intellectus patiens vllum verbum formare, seu aliquid cognoscendo exprimere, aut de intellectus iudicium formare, aut quid qualevè lumen sit per reflexionem dignoscere, non id eò tamen omne diuinum lumē totaliter extingui, ita vt creatura intellectualis ad instar trunci omni forma, & susceptione luminosa priuetur. sicut enim nemo debet destitui perfectione naturalis operationis; sic neque, & multò minus perfectione supernaturalis receptionis. hoc enim non tantum non perfectam, sed cæcam existentiam in mystico efficeret; quia illum lumine diuino intellectu superiore priuaret: imò, & absurdum poneret. [voluntas enim est appetitus *a* intellectiuis, id est, appetens intellectum penetrare, quod est in ipsa viuere.] hoc autē cum per actiones mentis ulterius non possit fieri, voluntas sufficienter mota, vehementi appetitu boni sibi propria actione vnionis intimitatem prosequitur; & [gratiæ Dei, quæ est participatio *b* quædam diuinæ naturæ] ac forma, & actus primus in ipsa animæ essentia habitans, sese iungit, vnique ad optimum, & perfectissimum modum in hac vita à Deo *c* accipiendi: sicut pessimo, & mi-

serabilissimo modo [peccatum *d* originale per voluntatem ipsam animæ essentiam intrat, & vitiat.] & longissimè à Deo separat.

Neque huic voluntatis actioni intellectus se opponit; quin imò lubens perfectiori operationi, vnioni, & fruitionem continuandi modo, cedit. tum quod [nullū *e* lumen diuinam speciem exprimat, quodq; ratio, & mens omnis infinitis partibus ab eius similitudine vincatur,] tum quod sibi maneat [inclinatio finitelligibilis, quæ est actus voluntatis, & intelligibiliter in intelligente, sicut in primo principio, & in proprio subiecto;] ac [lumine quod bonum *g* mentis dicitur,] afficiatur; tum quod in essentiali animæ vita, & beneafficientia vtriusque potentia sit mutua participatio, & quod operationi intelligentiæ deest, gustu amoris compensetur. sicut ergo amor, fruitione est bonum voluntatis, ita [dicendum est lumen *h* esse bonum mentis: quod mentem quidem cælestem omnem, spiritali luce impleat; quod lucem omnem superet, quod quasi radius fortis, lucisque manans effusio illustres, & omnes mentis facultates remouent:] & in operatione intelligibili à gloria maiestatis intellectu oppresso diuinæque caligine imbuti contento; actualem vltiorem operationem voluntati, cui hoc congruit, ad continuationem beneafficientiæ, & fruitionis diuinæ relinquat.

Eee

Mens

^a 2.2. q. 18. a. 1. c. ^b S. Thom. 1.2. q. 102. a. 1. c. ^c Hic. 15. ^d S. Thom. 1.2. q. 83. ^e S. Dion. de Cal. hier. c. 2. ^f S. Thom. 1. p. q. 87. a. 4. c. ^g S. Dion. de diu. nom. c. 4. ^h Idem ibid.

Mens itaque in caligine hac finem suae cognitionis adeptam, silet; nec ullum verbum, ne quidem quod quid non est de Deo exprimit, ac modum existentiae suae conditionis ignorat; quia contemplantis iudicium, quod est cognitio diuersa, ab apprehensione, suspensum est. vnde & hanc superexcedentem apprehensionem, notitiam, seu [caliginem] Deus illustrat essentialiter, & hic ipse quidquid nominis imponi potest, inefabiliter excedit in propria substantia pure, simpliciterque subsistens.] & tum demum, (non autem ilico, & prima tali quali ad Deum conuersione, eiusque recordatione, seu intuitu, vt quidem *b* vanè, & sine fructu consueuerunt) [nihil homini *c* consultius, nihil vtilius est, quàm vt in obscuritate quadam, & ignorantia se constituat. hic enim omne scire penitus deseritur, vel potius homo ab omni cognitione destituitur,] ac [in *d* diuina caligine, & quieto silentio omnis aequalitas, & inaequalitas perditur, & spiritus purgatus seipsum amittit, nihil iam vel de Deo, vel de seipso, vel de aequalitate, vel inaequalitate, nec de vlla alia re sciens. *e*] [affectus enim & intellectus simul coambulant vsq; ad nouissimum defectum intellectus, vbi habet quae suae cognitionis, & sui luminis consummationem. Affectus autem adhuc continet, principalia in Deum suspiria, super intellectuales extensiones, & immisiones, feruidos fulgores, & fulgidos fer-

uores, ad quos omnes sublimes excessus, & excedentes sublimitates intelligentia trahi non potest, sed solum principalis affectus Deo vnibilis, qui amplius sitiens ipsum amatam cupit esse cum ipso, & esse tam propè, vt si fieri possit hoc ipsum idè sit quod ipse est.]

Sic ergo [quando simplex *g* oculus amatiua virtute subiectus, cum intuitu simplici, in diuinam claritatem, respicit omne quod Deus est; ante conspectum Domini ratio deficit, & omnis consideratio, cum differentia, & discretionem; virtus autem intellectiua in modum modi-nescium eleuatur, ita quod intuitus eius sit sine modo, nec sic, nec hic, nec ibi firmatur; sed omnia quodammodo sine modo complectitur, eò quod eius intuitus, ei superexaltatus, & dilatatus est, ita quod nescit vbi respiciat, veluti vagabunda oberrans: nec quidem intuitum reuocare potest, quia totus est ab eo diffluens sine modo, sine fine, ac sine reuersione: quia quod capere desiderat, ad votum adipisci non praeualet.] Ex tali porro [subleuatione *h* mentis, & puritate contemplationis, in tantum homini accrescit esuries amoris, quod per excessum sui ipsius se iugiter immolando tandem in operatione sua deficiat, & extremo spiritu defessus, ab amoris igne resolutus quodammodo dulciter annihilatur. Esurit enim Deum plenè degustare, quem tamen nullo conamine capere praeua-

a Taul. instit. c. 26. *b* 1. par dec. 7. art. 7. & 8. & dec. 8. art. 2. *c* Idem serm. Dom. inf. oct. Epiphan. *d* Idem serm. 1. in Fest. SS. Trinit. *e* Similia etiam Harph. l. 3. p. 4. c. 27. *f* Wercell. apud S. Bonau. s. itin. atern. d. 5. *g* Harph. l. 3. p. 4. c. 29. *h* Idem l. 3. p. 5. c. 37.

ler, sed in singulis diuinis irradiationibus ipsemet à Deo comprehenditur, & recenti semper amoris tractu in dilectum trahitur; sicque viribus proprijs paulatim destituitur, iuxta illud: *a* Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini.] atq; ita paulatim [diuina *b* Dei scientia, & notitia ignorantia hauritur, per coniunctionem quæ mentem omnem superat, quando mens ipsa à rebus omnibus abducta primum, dein etiam seipsam deserens cum splendidissimis radijs coniungitur; atque illinc, & ibi inuestigabili sapientiæ *c* profundo illustratur.] & [ardentissimo amore in presenti sentit quod intelligentia capere non sufficit.]

Secundò similiter quærat fortè quispiam, per quam ergò operationem, post omnes mentis actiones, voluntas ad Dei amorem *d* moueatur. cui responderetur, quod [voluntas habeat *e* vnum actum proprium, qui est actus tenendi siue amplexandi; & quasi possidendi, quos actus non potest habere intellectus: nam possessio non est intellectus cognoscentis, sed voluntatis habentis; sicut sanitas sani, non est medici cognoscentis, sed sani eam habentis.] & sic per actiones intellectus sufficienter excitati, [amoris *f* est ad inuicem mouere.] imò in hoc instanti [voluntas mouet *g* seipsam.] & tum [tantò intensius

cor humanum in aliquod *h* vnum fertur; quantò magis à multis remouetur.] vnde etiam præstat superiora amare, quam nosse; iuxta illud: Diliges (non autem intelliges) Dominum Deum ex toto corde tuo, ex tota anima tua, & ex tota *i* voluntate tua.

Tertiò verò quærat fortè aliquis; quo medio tam eminens amoris excessus in voluntate perseueret, ne ad alia dilabatur: cui responderetur, quod amor habeat vim quandam coniungentem, vt inferiora se ad superiora conuertant: superiora autem, vt inferioribus prospiciant, & consulant. vnde humana [voluntas delectata *k* conuiescit in fine iam adepti;] & optimo modo patiendi à Deo accipit: Deus *l* autem potissimum agens, amorem ad instar alarum alit, & sustentat, ne ad inferiora labatur. vt autem hæc euidentiora fiant, consequenter dicitur,

Quod hic Deus sit potissimum agens, mysticus autem patiens.

ARTICVLVS DECIMVSTERTIVS.

Sicut intellectus ab amore excedente foris stare cogitur; ita tandem ipse amor Diuinitati vicinissimè coniunctus: absolutis, sibi que soli, proprijs actionibus, à Deo Optimo Maximo abripitur; vt Deus supra omnia, & potissime agat, voluntas autem pessime agatur. Deus namque vsque ad eò

Eec 2

præ-

a Psal 83. *b* S. Dionys. de diu. nomin. c. 7. *c* Theol. myst. apud S. Bonau. c. 3. p. 4. *d* vt latius hic art. 12. *e* Richard. in l. de Cont. & in Psalm. S. Augustin. S. Thom. &c. *f* S. Dionys. de diuin. nomin. cap. 4. *g* S. Bonauent. de 7. itin. atern. *h* S. Thom. de perfect. spir. vite c. 6. *i* Luc. 10. *k* S. Thom. 1. 2. quest. 3. art. 4. c. *l* Vt hic art. 15.